

Landschappelijk advies d.d. 28 september 2021.

Onderstaand mijn bevindingen vooruitlopend op wat Gelders Genootschap gaat zeggen. Ik heb gekeken naar wat het LOP uit 2008 over de locatie beschrijft, naar wat er in het erfgoedbeleid (wat vanavond vastgesteld wordt) staat over de locatie en naar verschillende relevante websites.

LOP

"Het dorp Spijk strekt zich uit tussen Lingedijk en Spijkse Kweldijk. De uitzichten tussen de dijkwoningen door op het Hooge Veld zijn waardevol, net als de oude kades, percelering en lengterichting."

In het LOP wordt dus niet specifiek iets gezegd over de bouwstijl, -grootte of -hoogte, maar wel iets over uitzichten, percelering en kavelrichtingen.

Uitzichten op het Hooge Veld

Het Hooge Veld is het gebied ten zuiden van Spijk, op onderstaande kaartuitsnede van een historische topografische kaart goed te zien.

Op de huidige topografische kaart wordt het gebied nog steeds 'Hooge Veld' genoemd, alleen dan minder prominent op de kaart.

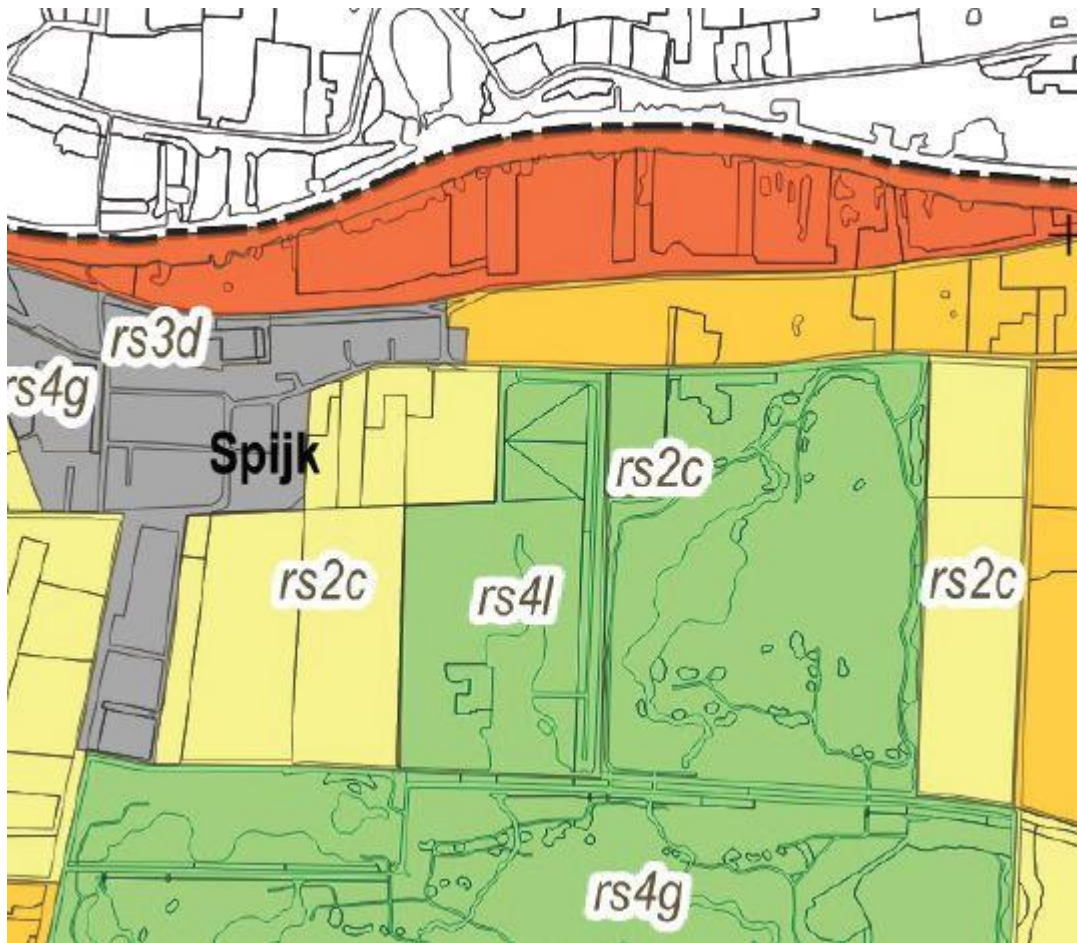
Van de uitzichten op het Hooge Veld zoals benoemd in het LOP is niet zoveel meer over en waar ze toch nog zijn, zijn het nu uitzichten op het golfterrein.

Percelering en lengterichting

Van de percelering en de lengterichting van de kavels is niet zoveel meer over na de aanleg van het golfterrein. Waar dit nog wel aanwezig is, is het advies om dit te benadrukken bij de inrichting van het terrein.

Erfgoedbeleid (wordt 28 september vastgesteld)

Het erfgoedbeleid waardeert het gebied waar het betreffende kavel in ligt als 'laag' (groen), maar het aangrenzende gebied als 'hoog' (oranje). Grenzend aan de Linge ligt nog een gebied dat is gewaardeerd als 'zeer hoog' (donker oranje / rood). Deze laatste twee waarderingen houden in dat er beschermingen komen voor deze gebieden na het vaststellen van dit beleid. In welke mate is nog aan de raad vanavond.

In de kaart over bouwkunst en stedenbouw is het gebied niet benoemd, maar is wel te zien dat het grenst aan een 'waardevol bouwkunstensemble' (bruin gearceerde gebied).

De waardering van de twee bovenstaande kaarten zal voortkomen uit onderstaande onderbouwing uit bijlage 6 van het erfgoedbeleid over de langgerekte vorm van het dorp:

“Spijk is in de vroege middeleeuwen ontstaan op een zeer smalle oeverwal van de Linge. In de loop der eeuwen ontwikkelde zich een langgerekt dijkdorp (Spijk-Vogelswerf) met bebouwing, voornamelijk boerderijen, langs de Zuiderlingedijk. De ten zuiden van de Lingedijk liggende Spijkse Kweldijk vormt een achterstraatstructuur die echter pas laat in de 20e eeuw enige bebouwing kreeg.”

Het initiatief waar het in dit geval om gaat zal niet meer afbreuk doen aan bovenstaande kwaliteit dan de schuur die ervoor gesloopt is al deed.

Vanuit het LOP en het erfgoedbeleid is er dus weinig reden om te beweren dat deze ontwikkeling in Spijk niet zou kunnen. Dan kan er nog op straatniveau worden gekeken of het gebouw past in de omgeving, maar vaak worden de argumenten dan steeds subjectiever.

(Adviseur Landschap en Cultuurhistorie, gemeente West Betuwe)

Aanvullend advies d.d. 3 januari 2022.

Zoals in mijn vorige e-mail te lezen is de kavelrichting en de percelering op deze locatie waardevol volgens het LOP. Door het bijgebouw een kwartslag te draaien, zoals gedaan in het nieuwe plan, wordt de kavelrichting meer benadrukt. Ook wordt de bouwmassa vanaf de weg gezien kleiner en krijgt het geheel wellicht een groener uiterlijk. Deze aanpassing is naar mijn idee dus landschappelijk gezien, voornamelijk een verbetering ten opzichte van het oude plan.

Eigenlijk zou het landschap dus uitgangspunt moeten zijn bij de plaatsing van nieuwe gebouwen. Als dat in dit geval gedaan was, was dit ontwerp misschien wel in eerste instantie gemaakt inclusief landschappelijke onderbouwing. Nu heb ik het idee dat die onderbouwing achteraf wordt gemaakt.

(Adviseur Landschap en Cultuurhistorie, gemeente West Betuwe)